

Motion till riksdagen 2025/26:619

av **Serkan Köse (S)**

Nationell livsmedels- och energiberedskap via hamnarna

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om nationell livsmedels- och energiberedskap via hamnarna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges hamnar har en lång och central roll i vår nationella och internationella infrastruktur. De är knutpunkter för handel, transport och logistik och är avgörande för både vår ekonomi och vårt välbefinnande. Men de är också nyckeln till vår nationella säkerhet och beredskap.

Sverige är i hög grad beroende av import av livsmedel, energi och råvaror. I ett osäkert omvärldsläge, med krig i Europa, försämrat säkerhetspolitiskt klimat och återkommande störningar i globala transportkedjor, har vår sårbarhet blivit tydlig. För att stärka totalförsvaret och klara framtida kriser måste vi säkra hamnar och logistiklösningar som kan hantera samhällsviktiga varor även i störda lägen.

Trots hamnarnas strategiska betydelse betraktas de i dag främst som kommunala angelägenheter. Det leder till en fragmenterad styrning och försvårar en effektiv nationell beredskap. Kommunerna står samtidigt inför mycket stora investeringsbehov. Ett tydligt exempel är Stockholm Norvik i Nynäshamn, som redan i dag fyller en nationell funktion men där kapacitetsbrister i järnvägsanslutningen påverkar både godstrafik och pendeltågstrafik. Det är inte rimligt att enskilda kommuner ensamma ska bära investeringar av avgörande nationell betydelse.

Sveriges inträde i Nato ställer dessutom nya krav på våra hamnar. Försvarsmakten kommer att behöva tillgång till hamnar som kan hantera militära transporter och logistik på ett effektivt och säkert sätt. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har i flera rapporter varnat för att Sveriges livsmedels- och energiberedskap är otillräcklig och att hamnarna är kritiska noder för både civilt och militärt försvar.

En nationell strategi bör därför tydliggöra statens ansvar och ange hur hamnarnas kapacitet, infrastruktur och kopplingar till övriga transportsystem kan stärkas, så att de står rustade för att hantera både vardagens handel och framtidens kriser.

Sveriges hamnar är för viktiga för vår ekonomi, vår säkerhet och vår beredskap för att lämnas åt fragmenterade initiativ. Det krävs en helhetssyn och en nationell samordning för att maximera hamnarnas potential och säkra deras långsiktiga utveckling.

Serkan Köse (S)